

LJUBLJANSKI
ŠKOFIJSKI LIST

LETA 1935

V LJUBLJANI 1935

ZALOŽIL ŠKOFIJSKI ORDINARIAT V LJUBLJANI

TISKALA JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI (K. ČEČ)

Kazalo

k letniku 1935 Ljubljanskega škofijskega lista. — Skupaj 12 številčk.

	Stran		Stran
B			
Babice	41	Gozdni gospodarski načrt	21
Beatifikacija Adolfa Kolpinga	113	Gregorij, škof: Pastirsko pismo za l. 1935	1
Binacija	48	Gregorij, škof: Duhovnikom za l. 1935	10
Birmanci, seznamek za l. 1935	116	I	
Birmovanje v l. 1935	12	Izpitni duhovnikov v sm. kan. 130	18
Blagoslov vode na vigilijo razglaš. Gospodovega	108	Izpitni veroučiteljev nar. šol, pravilnik	70
Bogoslovski fakulteti v Zagrebu in Ljubljani, uredba	87	Izseljenska nedelja	98
Bratovščina sv. Družine	113	K	
C			
Cerkvena glasba	109	Kanonična vizitacija l. 1935	12, 35, 59
Č			
Člani odbora za izpite katehetov narodnih šol	75	Katehetski pouk, dekret kongregacije koncila	81
Člani odbora za izpite profesorjev	69	Katoliška akcija, župnijski odbori	97
D			
Dekret kongregacije koncila o kateh. pouku	81	Konference, pastoralne l. 1935	14
Dopolnilna prenosna taksa, banovinska doklada	99, 110	Konference Sodal. ss. C. J. l. 1934	35
Dopolnilna prenosna taksa, navodilo za napoved	114	Konkordat med sv. stolico in kraljev. Jugoslavijo	58
Društvo za varstvo deklet	77	Konkurzni razpisi:	
Družba treznosti	47	Št. Ožbalt	26
Duhovne vaje v letu 1934	23	Cešnjice, Krka, Nemška Loka, Sostro, Štanga, Špitalič	43
Duhovne vaje duhovnikov, skupne	50	Bukovščica, Trata	51
E			
Evharistični kongres:			
Katoliškim vernikom v Jugoslaviji	9	Dobovec, Struge, Ajdovec, Javorje pri Litiji, Sv. Lenart	78
Razstava najnovejše cerkvene umetnosti	20	Velesovo, Nova Oselica	111
Imenovanje papeževega legata	29	Št. Gotard	119
Liturgična določila	33	Krajevni leksikon dravske banovine	22
Praznovanje zunaj Ljubljane	46	Kupne in menjalne pogodbe	49
Koncert Ciril-Metodovega zbora	50	L	
Breve sv. očeta Pija XI.	53	Listine za poroko	117
Zahvala ordinarija	55	Ljudsko petje	39, 109
Zahvala, način	56	M	
Praznik D. M. srednice vseh milosti	57	Mašni štipendij in uslužbenski davek	48
Resolucije permanentnega odbora	57	Mašno vino in občinska trošarina	117
Evidenca državnih taks	40	Matični izpiski, oblika imen in priimkov	26
Evidenca vojaških obveznikov	110	Sv. Metod, proslava 1050 letnice smrti	101
G			
Godbe pri teoforičnih procesijah	39	Ministranti v času šolskega pouka	21
Govori in petje pri pogrebih	38	Misijonski praznik	60
N			
Nadškof dr. A. B. Jeglič, proslava 85 letnice			
Novomašniki l. 1935			

	Stran		Stran
O			
Obrednik, popravek	20	Dušan Milojković: Zbirka propisa o verskoj nastavi	111
Odlök o zgodnjem obhajilu otrok, 25 letnica	59	Na času smrti	111
O d p u s t k i :			
za duhovne obiske sv. Reš. Tel.	35	Dr. Mihael Opeka: Drobci	117
za obisk sv. Reš. Tel. v božjem grobu	59	Misijonski koledar 1936	118
Organistovske službe, razpis	98	Nebeške rože: Daruj se Bogu	118
P			
Pastoralne konference l. 1935	14	Dr. Ciril Potočnik: Sveti red	118
Pesmi za ljudsko petje, izdaje	39	Josip Lavtižar: Primož Trubar	118
Pogodbe, kupne in menjalne	49	»Knjižice« salezij. družbe	118
Pogrebi, govori in petje	38	Vestnik Dej. sv. detinstva l. 1935	118
Pomoč skopljanski škofiji	76	Janez Kalan: Welt für Christus!	118
Poroke, listine	117	Službena leta ban. honor. duhovnikov	42
Poroke, pristojnost župnika	108	Sodalitas ss. C. J., konference l. 1934	35
Postna zapoved za l. 1935	7	Sodelovanje duhovnikov pri protituberkuloznem delu	115
Poštninska prostost, zloraba	22	Sprejem v škof. duh. semenišče	46
Prapori podmladka Jadranske straže, blagoslov	41	Sprejem v zavod sv. Stanislava	46
Pravila o izvrševanju verskih dolžnosti učencev narodnih šol	61	Spremembra župnijskih mej (Rašica)	99
Pravila o izpitu veroučiteljev narodnih šol	70	Sveto leto, slovesen sklep	15
Pravila o profesorskih izpiti	64	Š	
Praznik Kristusa Kralja	96	Škofijska kronika 27, 43, 51, 78, 100, 112, 119	119
Praznik presv. Krvi	31	U	
Praznik M. D. srednice vseh milosti	57	U m r l i d u h o v n i k i :	
Prijavljanje prebivalstva	49	P. Kajetan Kogej, Ignacij Fertin, Anton Vadnjal, p. Gabriel Cevc, Franc Bonač, Ivan Vrhovnik	27
Prireditve s plesom ob cerkvenih slovesnostih	45	Dr. Franc Perne, Anton Mezeg	44
Pristojnost župnika za poroko	108	Janez Rihtaršič, p. Bernard Drab, Jožef Brajec, p. Pij Zankar	51
Profesorski izpiti, pravilnik	64	P. Pavel Goltes, Filip Štular, Andrej Orehek	80
R			
Razmejitve župnij ob italij. meji	116	Vincencij Krivec, Peter Natlačen, Janez Košmelj	100
Razne objave . . . 25, 41, 51, 77, 99, 110, ...	117	Anton Pfajfar, Ivan Lončar, Franc Osolnik	112
Razpis organistovskih služb	98	Martin Poljak, Franc Časl	120
S			
Seznamek birmancev l. 1935	116	Uredba o bogosl. fakultetah v Zagrebu in Ljubljani	87
Skupna molitev liturgične maše	25	Uslužbeni davek od mašnih študentskih	48
S l o v s t v o :			
Evhar. kongres v Mariboru	26	V	
Aleš Napret: Naša domačija	26	Večna luč	19
Lovro Hafner: Sv. križev pot	26	Vedenje učencev pri službi božji	97
Dr. Mihael Opeka: Iz mojih rimskih let	42	Veroučne ure v I. in II. razr. nar. šol, število	110
Evharistične šmarnice	42	Verouk na strokovno-nadaljevalnih šolah	39, 51, 110
M. Elizabeta: Slava sveti hostiji	43	Verske dolžnosti učencev mešč. šol	110
Zeyer-Kranjc: Vrt Marijin	43	Verske dolžnosti učencev nar. šol	61
Janez Zabukovec: Vrtnice	43	Vojaški zavezanci, evidenca	110
Jaklič-Vrečar: Liturgika	100	Z	
Ing. Oglar: Davčno-sodni trgovsko-pisarniški priročnik	111	Zakon o sodnem nepravnem postopku	25
		Zdravniška spričevala za poroko ukinjena	40

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1935.

Ljubljana, 15. februarja 1935.

Štev. 1.

I.

Pastirsko pismo za leto 1935.

Gregorij,

po božji milosti in svetega sedeža oblasti

škof ljubljanski,

pozdravlja in blagoslavlja vse vernike svoje škofije.

Letos hitijo naše misli in želje drugemu evharističnemu kongresu nasproti, ki se ima vršiti v Ljubljani zadnje tri dni meseca junija. Kristusu v presvetem Rešnjem Telesu želimo pripraviti slovesno zmagoslavje. Toda Kristus hoče zmagoslavje obhajati predvsem v naših dušah. Svoje duše mu moramo izročiti, da v njih kakor v svojem kraljestvu gospoduje in zmaguje, ko bodo naše duše brez pridržka njegove, potem šele bomo vredni in sposobni, da mu priredimo tudi zunanje slavje, ki bo odsev naše notranje vere in ljubezni. Zato se moramo na kongres resno in primerno pripraviti. Letošnji postni čas uporabimo prav posebno v ta namen, da si poživimo in pomnožimo vero v skrivnost najsvetejšega Zakramenta. V ta namen preišljajmo, kako je Jezus zakrament svojega Rešnjega Telesa obljubil in postavil.

I.

Zakrament presvetega Rešnjega Telesa je bila srčna zadeva Jezusova. Na to čudežno skrivnost je božji Učenik svoje apostole dolgo pripravljaj. Olajšati jim je hotel vero v njegovo skrivnostno bivanje pod podobo kruha in vina. Človek z razumom tega nikdar ne bo mogel popolnoma doumeti, pač pa mora verovati v vsemogočnost božjo, kateri ni nobena reč nemogoča, in pa v nepojmljivo veliko ljubezen božjo, ki presega vse meje človeške ljubezni.

Sv. Janez nam v šestem poglavju svojega evangelija popisuje, kako je Jezus v kafarnaumski shodnici napovedal ustanovitev najsvetejšega Zakramenta. Jezus je dobro vedel, da si nobeden izmed poslušavcev ne bo mogel misliti, kako jim bo mogel dati svoje meso jesti in svojo kri piti. Vedel je, da bodo njegovo napoved sprejeli samo tisti, ki imajo dovolj trdno vero v njegovo božjo vsemogočnost in modrost, ki so torej prepričani, da more Jezus uresničiti vse, kar napove in obljubi. Tako močno in trdno vero morajo imeti apostoli. Da jim pa vero dovolj utrdi, je storil pred napovedjo dva čudeža, ki jasno dokazujeta, da zmore Jezus tudi tak čudež, ki je potreben za zakrament njegovega Rešnjega Telesa. Oba čudeža pripoveduje sv. Janez v istem šestem poglavju.

Prvi čudež je pomnožitev kruhov v puščavi na vzhodni obali genezareškega jezera. Pet tisoč mož se je zbralo okrog Jezusa. Tako verno so ga poslušali, da so pozabili na vse drugo, še na jed. Ko pa se je zvečerilo in ljudje niso mogli več priti v oddaljene vasi in mesta, je nastalo mučno vprašanje, kje naj dobe te množice vsaj nekaj jesti, da ne omagajo. Izmed pettisočerih je imel le neki deček pet ječmenovih kruhov in dve ribi. In s tem naj bi se nasitili peteri tisoči! Jezus pa je kruh blagoslovil, ga razlomil in dal učencem, učenci pa množicam (Mt 14, 19). Vsak je dobil dovolj, da se je nasitil, in še je toliko ostalo, da so z ostanki napolnili dvanajst košev. Ni čuda, da so bile množice vse navdušene in so hotele Jezusa po sili vzeti, da bi ga postavili za kralja. Pa to ni bil Jezusov namen. Kaj je hotel Jezus s tem čudežem doseči? Apostolom prav jasno in nedvoumno pokazati svojo vsemogočnost. Kruh, ki ga je blagoslovil in razlomil, je dal apostolom, oni so ga delili ljudem, ki so v skupinah posedli po travi. Tako rekoč v rokah apostolov se je kruh pomnoževal. Niso razumeli, kako, a videli so in sami izkusili, da ga ni konca, da se lomi in deli neprestano, dokler ni vsak dobil, kolikor je hotel. Hlebec ječmenjaka, ki bi komaj zadostoval, da nasiti pet ljudi, je nasitil tisoč lačnih in še je preostajalo. Apostoli so to čudežno pomnoženje kruha doživeli tako resnično, da niso mogli nikdar niti najmanje dvomiti o tem, saj se je čudež zgodil v njihovih rokah. Mogli in morali so verovati v neomejeno vsemogočnost Jezusovo.

Skusimo Jezusa razumeti, kaj je hotel s tem čudežem. Ko bo po postavitvi zakramenta presvetega Rešnjega Telesa dal apostolom mašniško oblast, se bo kruh v rokah apostolov spreminjal v Jezusovo Telo. Tedaj apostoli ne bodo zapazili na kruhu nobene spremembe, ne bodo doumeli, kako se navzlic videzu kruh vendar le spremeni v Jezusovo telo, — a verovali bodo. Ne bo jim težko verovati, ko se bodo spomnili, kako se je na Jezusovo besedo kruh pomnoževal v njihovih lastnih rokah. Verovali bodo lahko tudi to, da se Jezusovo Telo pod podobo kruha pomnožuje in je na skrivnosten način navzoče v vsaki posvečeni hostiji in vsakem njenem delu. S čudežno pomnožitvijo kruha je Jezus apostolom in nam olajšal vero v skrivnost svojega Rešnjega Telesa.

Še drug čudež je takrat storil Jezus.

Ko so se ljudje nasitili, je Jezus velel apostolom, da so stopili v edini čoln, ki je bil na tem bregu jezera, in se peljali na drugo stran, v Kafarnaum. Jezus pa se je sam umaknil na goro in tam noč premolil. Učenci so imeli težko nočno vožnjo, »morje se je namreč vzdigovalo, ker je pihal močan veter«. Ob jutranjem svitu (po Matejevem poročilu med 3. in 6. uro zjutraj) je prišel Jezus za njimi po vodi. Ko so v nejasni jutranji svetlobi videli hoditi človeško postavo po razburkanem valovju jezera, so se apostoli prestrašili, misleč, da vidijo prikazen. A Jezus jih je pomiril in rekel: »Jaz sem, ne bojte se!« Tako zelo so se razveselili Učenika, da Peter ni mogel počakati, da bi se Jezus približal čolnu, hotel mu je hiteti nasproti: »Gospod, če si ti, veli mi, naj grem k tebi po vodi.« In Gospod ga je poklical: »Pridi!« In še Peter je poskusil, da je voda njegovo telo nosila proti vsem naravnim zakonom težnosti. Kaj je hotel Jezus s tem novim čudežem dokazati? Da ima moč in oblast naravo svojega telesa tako spremeniti, da ni podvrženo naravnemu zakonu težnosti, pa še Petrovo telo je toliko spremenil. Če more torej to storiti s svojim umrljivim telesom, koliko bolj bo taka sprememba mogoča, ko bo njegovo telo po vstajenju poveličano in poduhovljeno. Ko so apostoli ta novi čudež videli, so pač laglje verovali, da more Jezus svoje poveličano in poduhovljeno Telo skriti tudi pod podobo majhnega kruhka, svete hostije.

Dopoldan naslednjega dne, ko so ljudske množice prišle za njim v Kafarnaum, jim je Jezus napovedal, da bo ustanovil zakrament presvetega Rešnjega Telesa. Govoril jim je namreč o kruhu življenja, ki ga jim bo dal jesti ter je pristavil: »Kruh pa, ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta.« Nihče ni razumel, kako nam bo mogel Jezus svoje meso dati jesti. Judje so se začeli med seboj prepirati in se vpraševati: »Kako nam more ta dati svoje meso jesti?« Jezus je vedel, da si ne morejo prav misliti, kako bo to izvršil. Ni jim pa še hotel razložiti, kako bo to svojo obljubo uresničil, zahteval je od njih, da verujejo v njegovo modrost in vsemogočnost. Še podrobneje pa jim je povedal, kakšen pomen in namen ima njegovo meso kot hrana in njegova kri kot pijača za naše duše. »Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača.«

Ko so ljudje te nedvoumne besede Jezusove slišali, so se mnogim zdele prehude, ker so si preveč surovo predstavljali, kako bo Jezus dal svoje meso v hrano. Rekli so: »Trda je ta beseda, kdo jo more poslušati?« Pustili so Jezusa in niso hoteli biti več njegovi učenci. Tudi apostoli so bili vsi presenečeni nad čudnimi besedami, ki so jih pravkar slišali. Tudi apostoli si niso mogli misliti, kako bo dal Jezus svoje meso ljudem v hrano, svojo kri pa v pijačo. Tudi njim se je zdelo, da bi bilo naravnost neznosno in nečloveško, če bi morali jesti v kose razsekano Jezusovo telo in piti kri v obliki, kakor teče iz odprtih žil. A ker so prejšnji dan in ponoči doživeli dva velika čudeža in so spoznali Jezusovo božjo vsemogočnost, niso niti najmanje dvomili, da more Jezus svoje telo tako spremeniti in pomnožiti, da ga more vsakomur dati v hrano. Verovali so, da bo Jezus to svojo obljubo na najprimernejši način izpolnil, četudi niso vedeli, kako. Bržkone so apostoli zelo osuplo gledali, da jih je Jezus, ko so drugi učenci odhajali, vprašal: »Ali hočete oditi tudi vi?« Imeli pa so že dovolj trdno vero, da niso več dvomili, in je Simon Peter odgovoril namesto vseh: »Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš in mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Sin božji.«

Vse te dogodke so evangelisti zapisali zaradi tega, da tudi mi brez vsakega dvoma, trdno in zanesljivo verujemo, da nam Jezus v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa daje svoje meso v hrano in svojo kri v pijačo, da je ta presveti Zakrament obljubljeni kruh iz nebes, ki daje in ohranja našim dušam božje življenje ter nam pripravlja večno življenje.

II.

Na veliki četrtek po zadnji večerji je prišla ura, ko je Jezus »svojim skazal ljubezen do konca« (Jn 13, 1) s tem, da je v Kafarnaumu dano obljubo izpolnil ter postavil zakrament presvetega Rešnjega Telesa. Ko je sédel k mizi in dvanajsteri apostoli z njim, jim je rekel: »Srčno sem želel to velikonočno jagnje jesti z vami, preden bom trpel« (Lk 22, 14. 15). V trenutku, ko mu srce napolnjuje misel na bližajoče se trpljenje, mu je še bolj pri srcu skrb za apostole in za nas vse, da nas ne zapusti sirot ampak, da ostane z nami vse dni do konca sveta.

Če bi bil Jezus svoje apostole vprašal, naj mu povedo, kako naj jim dá svoje meso v hrano in svojo kri v pijačo, si pač nobeden ne bi bil mogel izmisliti, naj to stori pod podobo kruha in vina. In če bi si bil kateri

to domislil, si ne bi bil upal Jezusu predlagati, naj se tako nepojmljivo globoko poniža in naj skrije tudi svojo človeško naravo pod zunanost neživega kruha. Le božja modrost in božja ljubezen je mogla izumiti način, na kateri je Jezus dal samega sebe nam v hrano in pijačo.

Božja dela so na videz preprosta, nekako samoposebi umljiva, pa vendar skrivnostna in nedopovedljivo bogata. Tako je tudi Jezus na preprost in neprisiljen način, z nedosegljivo ljubeznivostjo dal užiti učencem svoje telo in kri. Sv. Matej, ki je bil sam priča dogodkov pri zadnji večerji, nam jih je opisal tako-le: »Pri večerji je vzel Jezus kruh, ga blagoslovil in razlomil, dal učencem in rekel: ‚Vzemite, jejte, to je moje telo.‘ In vzel je kelih, se zahvalil, jim ga dal in rekel: ‚Pijte iz njega vsi. To je namreč moja kri nove zaveze, ki se za mnoge preliva v odpuščenje grehov‘ (Mt 26, 26—28). Apostoli so globoko ginjeni vzeli iz Jezusovih rok kruh in kelih ter pobožno prvič zaužili njegovo sveto telo in njegovo rešnjo kri. Niti z očmi niso zapazili na kruhu in vinu nobene spremembe, niti z jezikom niso okusili kaj drugega kakor kruh in vino, pa vendar so trdno verovali, da uživajo resnično Jezusovo meso in kri. Verovali so, ker so tolikokrat videli v čudežih Jezusovo vsemogočnost, ker so zlasti doživeli pomnožitev kruhov v puščavi in Jezusovo hojo po valovih morja. Zato so v ponižni veri sklonili glave in molili Jezusovo živo telo in kri tudi pod neznatno podobo kruha in vina.

Kar je Jezus pri zadnji večerji storil, to so apostoli po Jezusovem naročilu ponavljali in imenovali lomljenje kruha, da nepoklicani niso mogli razumeti, kaj je to v resnici. In lomljenje kruha je bilo že za apostole in prve kristjane središče bogoslužja in edina daritev neskončne vrednosti, ki je nadomestila vse daritve stare zaveze, ki so bile le slabotne predpodebe in sence evharistične daritve nove zaveze.

Pomislite, predragi v Gospodu, kako čudovito in modro je Jezus uredil, da moremo zavživati njegovo meso in kri. Česar si nihče misliti in predstavljati ni mogel, to je on tako preprosto in enostavno izvršil. Zakaj je Jezus vzel vprav kruh in vino, da pod njuno podobo skrije samega sebe? Kruh je najnavadnejša in najpotrebnejša hrana za vse ljudi, na mizi bogatašev je in v rokah siromaka. Kruha se človek nikdar ne naveliča. Vsako drugo hrano laglje pogreša, brez kruha pa dalje časa nihče ne vzdrži. S podobo kruha nam je Jezus hotel dopovedati, da nam je uživanje Njegovega Rešnjega Telesa tako potrebno kakor vsakdanji kruh. — Pa Jezus je dodal še vino. Vino za prehrano ni potrebno, brez njega se prav lahko živi. Vino je po besedah sv. pisma človeku v veselje dano, če ga v pravi meri in po pameti uživa. S podobo vina je hotel Jezus poudariti, da nam daje presveti Zakrament v veselje, v tolažbo, da naše zemeljsko življenje v trdem delu, v težkih bojih in marsikaterem trpljenju ne bi bilo preveč enolično, pusto, dolgočasno, ali celo obupno. S svojim svetim telesom in s svojo rešnjo krvjo nam je Jezus dal to, kar je za nadnaravno življenje nujno in potrebno, pa tudi to, kar nam je v veselje in olajšavo. Pod tema dvema podobama se daruje pri vsaki sveti maši, pod podobo kruha prebiva med nami in tako dobesedno izpolnjuje svojo obljubo: »Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta« (Mt 28, 20).

Predragi v Gospodu! Z apostoli vred tudi mi trdno in živo verujemo, da je Jezus resnično, bistveno in dejansko pričujoč pod podobo kruha in vina. Verujemo, četudi na posvečeni hostiji in na posvečenem vinu ne vidimo nobene spremembe. Jezus je rekel, da se je po njegovi besedi kruh spremenil v njegovo telo in vino v njegovo kri, Jezusovi besedi pa verujemo, saj je beseda božjega Sina, ki je neskončno resničen in

vsemogočen. Z vsemi milijoni, ki so skozi devetnajst stoletij verovali v Jezusa, navzočega v presvetem Rešnjem Telesu, verujemo tudi mi. Zatrđimo Jezusu svojo vero z lepimi besedami sv. Tomaža Akvinskega:

»Moti se na tebi tip, okus, oko,
a kar v veri slišim, verujem trdnó;
vse je res, kar božji Sin uči,
in resnice od njegove večje ni.«

III.

Sveti tridentinski cerkveni zbor je proti luteranskim zmotam znova ugotovil in poudaril dolžnost, ki jo imamo vsi kristjani, da izkazujemo zakramentu presvetega Rešnjega Telesa božje češčenje in ga molimo, kakor se moli edino le neskončni Bog. V najsvetejšem Zakramentu je pričujoč isti Sin božji, o katerem je nebeški Oče, ko ga je vpeljal na svet, rekel: »Molijo naj ga vsi angeli božji« (Hebr 1, 6), isti Sin božji, pred katerega so modri iz Jutrovega padli na kolena in ga molili (Mt 2, 11), katerega so učenci po vstajenju v Galileji molili (Mt 28, 17). Častiti in moliti moramo Jezusa v presvetem Zakramentu, kakor on sam zahteva, »v duhu in resnici« (Jn 4, 24), to je, naša pobožnost mora izvirati iz žive vere, trdnega upanja in goreče ljubezni, mora biti sad globoke boguvdanosti. Svojo voljo mu v pobožnosti poklonimo, svoj um mu v molitvi darujemo, spoznavamo in priznavamo njegovo vsemogočnost, modrost in usmiljenost.

Tridentinski cerkveni zbor pa ne povdarja samo dolžnosti, da notranje, v duhu, molimo in častimo Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu, ampak posebej še izjavlja, da moramo tudi zunanje, javno, z vso slovesnostjo častiti najsvetejši Zakrament, kakor je to navada v katoliški Cerkvi. V ta namen je postavljen poseben praznik presvetega Rešnjega Telesa, v ta namen se vrše slovesne procesije z Najsvetejšim, v ta namen se izpostavlja zlasti ob celodnevem češčenju presveti Zakrament za javno češčenje. Najslovesnejši način javnega in skupnega češčenja pa so evharistični kongresi, na katerih se zberejo verniki ali iz vsega sveta, kakor na mednarodnih, ali pa ene države, da Jezusa skupno in javno počastijo, neustrašeno izpovedo svojo vero v čudežno skrivnost tega zakramenta in se tako medseboj vzpodbujajo k vedno večji gorečnosti in ljubezni božji. Tridentinski cerkveni zbor navaja dva razloga za takšno javno češčenje. Prvi razlog je hvaležnost, katero dolgujemo Jezusu za nedopovedljivo velike dobrote njegove navzočnosti. Drugi razlog pa je, da z živo in odločno vero zavrնemo in osramotimo sovražnikove Jezusove, da morda pod vtisom našega veličastnega slavja, prežetega žive vere, najdejo tudi oni pravo vero in se po najsvetejšem Zakramentu zveličajo. (Seja XIII o evhar. pogl. 5.) Iz teh dveh razlogov nameravamo z božjo pomočjo prirediti evharistični kongres v Ljubljani. Hvaležnost do Jezusa in želja po zveličanju duš nas vodita pri vseh pripravah in nas bosta vodila pri slavnostih kongresa samega.

Vsako javno češčenje, posebno pa še veliki shodi ali kongresi, imajo četverni namen: javno in skupno Jezusa moliti, se mu zahvaljevati, ga prositi in mu zadoščevati. Tak je namen celodnevnega češčenja za župnijo, duhovnijo ali redovno hišo, tak je namen slovesne procesije na praznik presvetega Rešnjega Telesa, tak bo namen letošnjega kongresa.

Moliti hočemo Jezusa javno in skupno. Med nami prebiva Učenik in Gospod vsake posamezne duše, pa je tudi Učenik in Gospod vsakega naroda, vsega človeškega rodu. Pred Najsvetejšim se

mu bomo iskreno in odkritosrčno posvetili, se mu poklonili kot svojemu kralju in Gospodarju, mu obljubili zvestobo, udanost in pokorščino. Iz dna svojih duš mu bomo zatrjevali:

»Kristus zmaguj,
Kristus kraljuj,
v hostiji sveti
pri nas gospoduj!«

Zahvaljevati se hočemo Jezusu javno in skupno. Neprecenljive vrednosti so nebeški darovi, katere daje našim dušam v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa. Zaklad vseh milosti je presveta Evharistija: spomin njegove odrešilne smrti, hrana milosti našim dušam, poroštvo našega vstajenja k večni slavi. Nikdar se mu dovolj zahvaliti ne moremo: »Kar le moreš, daj v zahvalo, zanj bo slave še premalo, tvoje hvale dosti ni.«

Prositi hočemo Jezusa javno in skupno za tisti dar, ki je bil Jezusu vedno najbolj pri srcu: za edinost v veri in ljubezni. Da bi bili vsi člani naroda medseboj povezani z vezmi dejanske ljubezni v edinosti, medsebojni pomoči in miru, da bi bili vsi narodi složni in edini v krščanski ljubezni in bi odstranili vsako nevarnost vojnih grozot, da bi mogli vsi v miru in redu služiti Bogu, svojemu Gospodu. To bo glasna, vztrajna in skupna naša prošnja k Jezusu v presvetem Zakramentu.

Zadoščevati hočemo Jezusu javno in skupno za tolikšne grehe, ki žalijo neskončno svetega Boga, ki z nehvaležnostjo povračajo Jezusu neizmerno ljubezen odrešenja in bivanja med nami. Prav posebno pa hočemo z javnim češčenjem in javno izpovedjo naše vere zadoštiti Jezusu za oni veliki greh, ki se dan za dnem dogaja, ko ga človeštvo v javnem življenju, v gospodarstvu, v politiki, mnogokje in mnogokrat tudi v zakonodaji in v ureditvi družabnih odnosov popolnoma odklanja in njegove vrhovne kraljevske oblasti ne upošteva in ne spoštuje. Mi pa hočemo dati Jezusu v nadomestilo za takšno nehvaležno zapostavljanje javno našo častno izjavo, da ga priznamo za svojega kralja in najvišjega Gospoda in da mu hočemo biti tem zvestejši, čim bolj se mu svet odtujaše.

Naše javno češčenje v molitvi, zahvali, prošnji in zadoščevanju mora biti tako iskreno, pobožno in goreče, da bo ogrelo vsa mlačna in mrzla srca, da se nobeno ne bo moglo ustavljati ognju, ki žari iz naših vernih sre, da se Jezusovim častivcem pridružijo vsi boječji, dvomeči in mlačni, kakor je na evetno nedeljo navdušenje učencev pritegnilo vedno večje množice, odrasle in otroke, ki so Jezusa zmagoslavno in z glasnimi vzkliki spremljali skozi jeruzalemske ulice v tempelj. Ne smemo pa se zadovoljiti samo z enkratnim navdušenim češčenjem presvetega Rešnjega Telesa na evharističnem kongresu. Vsako priložnost porabite, predragi verniki, da Jezusa v najsvetejšem Zakramentu počastite, zlasti vsakokrat, kadar je Najsve-tejše v javno češčenje izpostavljeno. Veliki evharistični kongres bodi le višek javnega češčenja, mogočen kres, ob katerem prižgete vsi zubeljček vere in ljubezni v svojih dušah in ga potem skrbno in vztrajno čuvate, da ne ugasne, ampak vedno svetleje gori in krepkeje greje, dokler se ne bo raztrgala pred našimi očmi zavesa zemskega življenja in ne zagledamo Boga in Odrešenika svojega od obličja do obličja.

Jezus, ki te gledam skritega sedaj,
prosim, želje vroče mi izpolni kdaj:
v raju mi odgrni mili svoj obraz,
srečen naj te v slavi gledam večni čas. Amen.

Blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta in Sina in Svetega Duha, naj pride na vas in naj pri vas vedno ostane. Amen.

V Ljubljani, dne 8. februarja 1935.

† Gregorij,
škof.

2.

Postna zapoved za leto 1935.

Pooblaščen od sv. stolice določujem glede postne zapovedi za l. 1935. v ljubljanski škofiji:

I.

1. Zapoved *zdržka* zahteva edinole *zdržek* od mesa in mesne juhe. Torej je vse dni *zdržka* dovoljeno rabiti katerokoli živalsko maščobo.

2. Zapoved *pritrgranja* dovoljuje samo enkratni obed na dan; vendar pa sme vsakdo kaj malega zaužiti tudi zjutraj in zvečer, kakor je v dotičnem kraju navada. Dovoljeno je tudi pri istem obedu uživati meso in ribe. Glavni obed se sme preložiti od opoldne na večer.

3. Zapoved *zdržka* veže vse, ki so izpolnili sedmo leto. Zapoved *pritrgranja* pa veže vse vernike od izpolnjenega enoindvajsetega do začetega šestdesetega leta.

II.

Katere dni v letu je zapovedan samo *zdržek*, katere *zdržek* in *pritrgranje* (= strogi post), katere samo *pritrgranje*? Odgovor:

1. *Zdržek od mesa* je zapovedan vse petke celega leta izven štiridesetdnevnega posta in kvatrnih tednov.

2. *Zdržek od mesa in pritrgranje* (strogi post) sta zapovedana:

a) na pepelnično sredo;

b) ob petkih štiridesetdnevnega posta;

c) ob kvatrnih petkih;

č) na veliko soboto, v soboto pred binkoštni, na dan pred praznikom Marijinega vnebovzeta (14. avgusta), na dan pred praznikom Vseh svetnikov (31. oktobra) in pred božičem (dne 24. decembra).

3. *Samo pritrgranje* je zapovedano vse druge dni štiridesetdnevnega posta, to je vse dni razen pepelnice, petkov in velike sobote, ter ob kvatrnih sredah in kvatrnih sobotah. Vse te dni, ob katerih je zapovedano samo *pritrgranje*, je vsem vernikom dovoljeno uživati mesne jedi tudi pri večerji. Tisti pa, ki si niso dolžni *pritrgovati*, smejo te dni uživati mesne jedi vselej, kadar kaj jedo.

4. Zapoved *strogega posta* ne veže ob nedeljah štiridesetdnevnega posta, ob zapovedanih praznikih in tudi ne ob odpravljenih praznikih, ki jih v naši škofiji še praznujemo.

Na veliko soboto preneha zapoved *strogega posta* opoldne, na dan pred božičem pa pri večerji.

5. Od zapovedi *strogega posta* so izvzeti:

- a) verniki v tistih krajih, v katerih je sejem, slovesno cerkveno praznovanje farnega patrona ali druga večja cerkvena slovesnost in se ondi zbere zelo mnogo ljudi;
- b) vse postne dni v letu, razen dneva pred božičem in velikega petka: vojaki, orožniki in finančni stražniki ter njihove družine.

6. Od zapovedi *samega zadržka* so vse postne dni v letu, razen dneva pred božičem in velikega petka, oproščeni: delavci v rudokopih in tovarnah ter njih družine; sprevodniki, kurjači in drugi uslužbenci po železnicah in popotniki, ki morajo jesti v železniških gostilnah; uslužbenci in popotniki na ladjah, kadar morajo na ladjah obedovati; vsi, ki so z družino in postrežniki v zdraviliščih; vsi, ki so po okolnostih primorani jesti v javnih gostilnah, in oni, ki so od drugih odvisni, pa si ne morejo oskrbeti postnih jedi; oni, ki živijo po kaznilnicah, namreč kaznjenci, pazniki in drugi uslužbenci.

Vse one, ki se bodo olajšav posluževali, opominjam v smislu papeževega pisma, naj bi si olajšavo posta nadomestili z dobrimi deli, zlasti z miloščino za reveže.

III.

Posameznim osebam ali rodbinam more po cerkvenem pravu (kan. 1245) iz pravega vzroka tudi njih župnik podeliti spregled od postne zapovedi. Pooblašcam pa tudi spovednike, da imajo isto pravico kakor župniki, toda samo pri spovedi.

1. Iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov so od zapovedi *strogega posta* poleg zgoraj naštetih še izvzeti:

- a) bolniki in okrevajoči ter telesno slabotni, katere bi zaradi posta precej bolela glava ali bi imeli omotico;
- b) matere pred porodom in po porodu, čeprav so telesno zdrave in močne;
- c) ubožci, ki živež beračijo ali imajo sploh nezadostno hrano.

2. Od zapovedi *samega pritrganja* pa so izvzeti:

- a) delavci, ki morajo opravljati težka telesna dela, na pr. kmetovalci, mizarji, kovači, zidarji, tkalci, kamnoseki, čevljarji itd.;
- b) oni, ki morajo opravljati naporno duševno delo, na pr. učitelji na osnovnih šolah; profesorji, če se morajo za predavanja naporno pripravljati, ali če morajo po štiri in več ur na dan učiti; dijaki, ki so večji del dneva v šoli in se resno bavijo z učenjem; misijonarji ob času misijonov.

Vsi ti so od zapovedi pritrganja izvzeti, čeprav so trdnega telesnega zdravja.

Upam, da bomo tako olajšano zapoved vsi prav radi in vestno izpolnjevali. Molimo in delajmo pokoro, da se nas Bog usmili in ne postopa z nami, kakor bi s svojimi mnogimi grehi zaslužili.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1935.

† Gregorij,
škof.

Vsebina: 1. Pastirsko pismo za l. 1935. — Postna zapoved za l. 1935.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodič.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.

Gregor,

durch Gottes Gnade und des apostolischen Stuhles Vollmacht
Bischof von Ljubljana,
entbietet allen Gläubigen der Diözese Gruß und Segen.

In der heurigen Fastenzeit eilen unsere Gedanken und Wünsche dem allgemeinen eucharistischen Kongresse entgegen, der in den letzten drei Tagen des kommenden Monates Juni stattfinden soll. Wir wollen unserem Herrn und Heiland im allerheiligsten Sakramente des Altars einen öffentlichen Triumph bereiten wie einstens am Palmsonntag das Volk in den Straßen Jeruzalems. Christus will aber zunächst in unseren Seelen triumphieren und da sein Reich aufrichten, in dem er allein herrschen will. Wir müssen daher unsere Seelen vorbereiten, sie dem göttlichen Heiland ganz hingeben und weihen, auf daß der eucharistische Kongreß nur der äußere Widerschein unseres innern Glaubens und unserer Herzensliebe sein wird.

Um unsern Glauben an das Geheimnis des heiligsten Altarsakramentes zu beleben, wollen wir eine kurze Betrachtung halten über die Verheißung und die Einsetzung dieses heiligen Sakramentes.

I.

Unserm Herrn und Heiland war das Altarsakrament eine Herzensangelegenheit. Er wollte seine Apostel gründlich darauf vorbereiten und ihnen den Glauben an dieses unergründliche Geheimnis möglichst erleichtern. Der hl. Johannes erzählt uns im 6. Hauptstück seines Evangeliums die Verheißung des allerheiligsten Altarsakramentes in der Synagoge zu Kapharnaum. Jesus wußte, daß sich keiner von seinen Zuhörern wird vorstellen können, wie er sein eigenes Fleisch zur Speise und sein Blut zum Tranke geben könnte; er wußte, daß seine Verheißung nur jene, die einen starken Glauben haben, aufnehmen werden. Daher wollte er zuerst den Glauben seiner Apostel stärken und zwar durch zwei große Wunder, die beweisen sollten, daß der Herr auch das Wunder des heiligsten Altarsakramentes wirken könne.

Das erste Wunder war die Brotvermehrung in der Wüste am Ostufer des Sees von Genesareth. Fünf Tausend Männer versammelten sich um Jesus und hörten seinen Worten zu, daß sie auf alles, auch aufs Essen vergaßen. Als es Abend geworden war und die Leute nicht mehr in die sehr weit entlegenen Dörfer und Städte gelangen konnten, entstand die peinliche Frage, woher sollten die Leute etwas zu essen bekommen. Da fand sich ein Knabe, der fünf Gerstenbrote und zwei Fische hatte. Der Heiland ließ diesen Knaben zu sich kommen, segnete die Brote, brach sie und gab die Stücke den Aposteln und diese teilten sie dann an die in Gruppen sitzenden Leute weiter. Und da geschah das Wunder. Die Apostel teilten an alle Tausende aus, das Brot nahm kein Ende, jeder bekam soviel er benötigte, ein Laib, der kaum fünf Personen genügt hätte, befriedigte den

Hunger von tausend Personen und noch blieben zwölf Körbe übrig. Wir verstehen es wohl, daß die Apostel staunten. Sie hatten ein großes Wunder erlebt, sie konnten darüber nicht zweifeln, es geschah ja in ihren eigenen Händen. Sie wußten, daß es geschah. Ihr Glaube an die unbegrenzte Allmacht Jesu war dadurch gefestigt.

Versuchen wir zu ergründen, was der Heiland durch dieses Wunder bei seinen Aposteln erreichen wollte. Bei der Einsetzung des Altarsakramentes wird er den Aposteln die Vollmacht geben, das Brot in seinen heiligsten Leib zu verwandeln. Bei dieser Verwandlung, die sich in ihren Händen vollzieht, werden sie am Brote keine äußere Veränderung wahrnehmen und doch wird es ihnen nicht schwer fallen zu glauben, daß sich im Augenblicke der Wandlung das Brot in den Leib Jesu verwandelt, obwohl die äußere Gestalt des Brotes bleibt, da sie sich erinnern werden, wie Jesus auf unerklärliche Weise in ihren Händen die Gerstenbrote vermehrte, daß sie für fünf Tausend Männer vollauf genügten. Mit diesem Wunder wollte Jesus seinen Aposteln und uns den Glauben an das allerheiligste Altarsakrament erleichtern.

Das zweite diesbezügliche Wunder geschah in der darauffolgenden Nacht. Die Apostel mußten nach der Brotvermehrung mit dem einzigen dort vorhandenen Schiffe über den See nach Kapharnaum fahren, Jesus aber zog sich allein auf den Gipfel des Berges zum nächtlichen Gebet zurück. Die Überfahrt gestaltete sich sehr schwierig, denn »das Meer wogte, weil ein starker Wind wehte«. Im ersten Morgengrauen, als die Apostel in der Mitte des Sees waren, erblickten sie plötzlich eine menschliche Gestalt, die über die wogenden Wellen auf sie zu kam. Sie erschrakten sehr und meinten ein Gespenst zu sehen. Doch der herankommende Heiland rief ihnen zu: »Ich bin es, fürchtet euch nicht!« Alle waren über die Ankunft ihres Meisters hocherfreut und Petrus konnte nicht warten, bis der Herr ans Schiff herankomme, sondern rief hinaus zum Heiland: »Herr, wenn du es bist, so heiße mich zu dir kommen über das Wasser hin.« Der Herr rief ihm: »Komm!« Petrus stieg aus dem Schiffe und das Wasser trug auch ihn, als ob er auf festem Boden stünde. So hat der Herr gezeigt, daß er sowohl seinen Leib wie auch den des Petrus derart verändern könne, daß er den Naturgesetzen der Schwere nicht mehr unterworfen ist. Durch dieses zweite Wunder hatte er seinen Aposteln bewiesen, daß auch das große Wunder des Altarsakramentes, in welchem er seinen menschlichen Leib im kleinen Stückchen Brot, in der Hostie, verbirgt, die Grenzen seiner Allmacht nicht übersteigt. Wenn er seinen Leib schon im gewöhnlichen Zustande beliebig verändern kann, um wie viel leichter wird es dies mit dem nach der Auferstehung verklärten und vergeistigten Leibe tun können.

Am Vormittage, als die Volksmassen ihm nach Kapharnaum nachgekommen waren, sprach der Herr vom Brote des Lebens, das er ihnen zur Speise geben wolle und fügte bei: »Und das Brot, welches ich geben werde, ist mein Fleisch für das Leben der Welt.« Niemand verstand, wie Jesus dieses Versprechen erfüllen könnte. Die Leute, die es hörten, stritten unter einander und sprachen: »Wie kann dieser uns sein Fleisch zu essen geben?« Jesus wollte seinen Zuhörern noch nicht erklären, wie er dies zustande bringen werde, sondern er verlagte von ihnen den Glauben an seine göttliche Weisheit und Allmacht. Wohl aber gab er nähere Aufklärung über die Bedeutung und Absicht seines Fleisches und Blutes, das uns als Speise und Trank dienen sollte: »Wahrlich, wahrlich, ich sage euch: Wenn ihr das Fleisch des Menschensohnes nicht essen und sein

Blut nicht trinken werdet, so werdet ihr das Leben nicht in euch haben! Wer mein Fleisch ißt und mein Blut trinkt, der hat das ewige Leben; und ich werde ihn auferwecken am jüngsten Tage. Denn mein Fleisch ist wahrhaft eine Speise und mein Blut ist wahrhaft ein Trank.«

Als die Juden diese unzweideutige Rede des Heilandes hörten, da fingen sie darüber zu murren an, daß er an sie das Ansinnen, sie sollen sein Fleisch und Blut genießen stelle. Sie faßten diese Worte grobsinnlich auf, daher sprachen sie: »Diese Rede ist hart und wer kann sie hören.« Daraufhin verließen viele von ihnen den Erlöser und wollten fürderhin nicht mehr mit ihm sein. Auch die Apostel verstanden es nicht, wie ihr Meister sein Fleisch und Blut ihnen zu genießen geben könnte. Doch nachdem sie am Vortage zwei so große Wunder erlebt hatten, glaubten sie, daß seine Allmacht auch dies Versprechen zu verwirklichen fähig ist. Als sie der Herr beim Abgang vieler Jünger fragte: »Wollt etwa auch ihr weggehen?« antwortete Petrus: »Herr, zu wem werden wir gehen? Du hast Worte des ewigen Lebens und wir haben geglaubt und erkannt, daß du Christus, der Sohn Gottes bist.« All dies haben die Evangelisten niedergeschrieben, daß auch wir ohne zu zweifeln, fest und verläßlich glauben, Jesus habe uns im allerheiligsten Altarsakramente sein Fleisch zur Speise und sein Blut zum Tranke hinterlassen und uns damit das wahre Brot vom Himmel zur Erhaltung des übernatürlichen Lebens der Seele gegeben.

II.

Beim letzten Abendmahle am Gründonnerstag kam die Stunde, in der Jesus sein in Kapharnaum gegebenes Versprechen einlöste. Als er sich mit den zwölf Aposteln zu Tisch setzte, sprach er zu ihnen: »Sehnlichst hat mich verlangt, dieses Abendmahl mit euch zu essen, ehedenn ich leide.« Im Augenblicke, wo seine Seele bereits vom nahen Leiden erfüllt war, denkt er doch mit der ganzen Sehnsucht seines Herzens daran, uns nicht als Waisen zurückzulassen, sondern bei uns zu bleiben alle Tage bis ans Ende der Welt. Hätte der Heiland seine Jünger gefragt, wie er ihnen sein Fleisch und Blut zu genießen reichen sollte, wohl keiner wäre auf den Gedanken gekommen, er solle es unter der Gestalt von Brot und Wein tun. Und wäre einem doch dieser Gedanke eingefallen, er hätte es sicherlich nicht gewagt, dem Heiland vorzuschlagen, er möge sich so tief erniedrigen und nicht nur seine göttliche Natur sondern auch seine menschliche Gestalt im unlebendigen Stückchen Brot verbergen. Nur göttliche Weisheit und göttliche Liebe war imstande, so etwas zu ersinnen und auszuführen. Mit wirklich göttlicher Selbstverständlichkeit und Einfachheit hat Jesus das Sakrament seines Fleisches und Blutes eingesetzt. Hören wir den Bericht eines Augenzeugen, des hl. Matthäus: »Während sie aber aßen, nahm Jesus Brot, segnete und brach es, gab es seinen Jüngern und sprach: Nehmet hin und esset, dies ist mein Leib! Und er nahm den Kelch, dankte und gab ihnen denselben, indem er sprach: Trinket alle daraus; denn dieses ist mein Blut des neuen Testaments, welches für viele vergossen werden wird zur Vergebung der Sünden« (Mt 26, 26—28). Tiefgerührt nehmen die Apostel aus Jesus Hand das Brot und den Kelch und empfangen zum erstenmal die heilige

Kommunion. Ihr Auge merkte am Brot und Wein keine Veränderung, ihr Gaumen stellte keinen anderen Geschmack fest, und doch glaubten sie fest und unzweifelhaft aufs Wort Jesu hin, daß sie nicht Brot und Wein genossen, sondern den wahren Leib und das wahre Blut des Herrn selbst. Durch Jesu Wunder belehrt, wußten sie, daß der göttlichen Allmacht kein Ding unmöglich sei, beugten ihren Verstand und ihren Willen demütig vor dem Herrn und nahmen das größte Geschenk seiner Liebe, seinen Leib und sein Blut unter den Gestalten von Brot in Wein gläubig und dankbar an.

Bedenket nun die weise in wunderbare Einrichtung Jesu, daß wir sein Fleisch und Blut genießen können! Unter der Gestalt des gewöhnlichsten und notwendigsten Nahrungsmittels, des Brotes, verbirgt er seinen heiligsten Leib. Brot findet sich an der Tafel der Reichen und in der Hand des Ärmsten. Des Brotes wird der Mensch nie überdrüssig; jedes andere Lebensmittel vermisst er leichter, ohne Brot kann niemand längere Zeit aushalten. Mit der Gestalt des Brotes wollte uns der göttliche Heiland klar machen, daß der Genuß seines heiligsten Leibes in der hl. Kommunion unseren Seelen für die Erhaltung des übernatürlichen Gnadenlebens gerade so notwendig ist, wie unserem Körper das tägliche Brot. Der Wein ist zur Ernährung nicht unbedingt notwendig. Der Wein ist dem Menschen nach dem Worte der hl. Schrift zur Freude gegeben, wenn er ihn mäßig und vernünftig trinkt. Mit der Gestalt des Weines wollte uns Jesus zeigen, daß er uns das Altarsakrament auch zur Freude und zum Troste in den Armseligkeiten des irdischen Lebens spende. Mit seinem heiligsten Fleische und Blute gab uns also Jesus alles, was wir zum übernatürlichen Leben benötigen, aber auch alles, was unserem Leben wahre Freude und Erleichterung bringt. In der Brotgestalt wohnt er unter uns und erfüllt wörtlich sein Versprechen: »Siehe, ich bin bei euch alle Tage bis an das Ende der Welt« (Mt 28, 20).

Geliebte im Herrn! Glauben auch wir mit den Aposteln fest und stark, daß Jesus, wahrer Gott und Mensch, unter den Gestalten des Brotes und Weines wirklich und wesentlich zugegen ist. Glauben wir, wenn wir auch keine Veränderung an den Gestalten wahrnehmen. Demütig glauben wir dem Worte unseres göttlichen Lehrers, denn sein Wort ist nur Wahrheit und volle Wahrheit. So beten wir dann innig mit dem hl. Thomas:

Gesicht, Gefühl, Geschmack betrügen sich in Dir,
Doch das Gehör verleiht den sichern Glauben mir,
Was Gottes Sohn gesagt, das glaub' ich hier allein,
Es ist der Wahrheit Wort, und was kann wahrer sein?

III.

Wenn wir einen festen und lebendigen Glauben an das Geheimnis des Altarsakramentes haben, dann kommt es von selbst, daß wir Jesus Christus in diesem Sakramente anbeten und verehren. Nach der Lehre der Kirche schulden wir dem allerheiligsten Altarsakramente wahre Anbetung, und zwar nicht nur innere und private, sondern auch öffentliche und gemeinsame. Zu diesem Zwecke hat die Kirche eigene Feste eingesetzt und eigene Andachten eingeführt. Öffentliche Verehrungen leisten wir dem Heiland in der Brotgestalt am Fronleichnamsfeste, bei den feierlichen Prozessionen mit dem Allerheiligsten, ganz besonders bei eucharistischen Kongressen. Wozu solche Feste und Kongresse? Das Trienter Konzil gibt zwei Gründe dafür an: erstens Dankbarkeit, die wir unserem Heiland für sein Wohnen unter uns schulden; zweitens Demütigung der Feinde Christi.

Unser lebendiger Glaube, aus dem wir feierlichst Jesus öffentlich anbeten und verherrlichen, übt auch auf die Feinde einen tiefen Eindruck aus, daß sie durch unser Beispiel vielleicht doch den Glauben finden und so zur Seligkeit gelangen.

Bei allen Festen zu Ehren des Altarsakramentes, bei allen Andachten vor dem ausgesetzten höchsten Gute, besonders an den pfarrlichen Anbetungstagen, muß unsere Verehrung einen vierfachen Zweck verfolgen: wir sollen Jesus anbeten, ihm danken, ihn bitten und ihm Genugtuung leisten.

A n b e t e n sollen wir den Herrn öffentlich und gemeinsam. Unter uns weilt er in Brotgestalt und ist Lehrer und Führer nicht nur jeder einzelnen Seele, sondern auch der Völker und der ganzen Menschheit. Daher sollen auch die Volksgemeinschaften als solche den Herrn anbeten und sich feierlich seinem Dienste weihen, ihm als ihrem Herrn und Gebieter Treue und Gehorsam öffentlich und feierlich versprechen.

D a n k e n sollen wir dem Herrn öffentlich und gemeinsam für die unschätzbaren Gaben seiner Güte und Liebe, die er uns im heiligsten Altarsakramente, im Opfer der hl. Messe und in der hl. Kommunion, sooft und so reich darbietet. Im diesen allerheiligsten Sakramente hat er uns ein Andenken seines Leidens, die tägliche Gnadenahrung für unsere Seelen und das sicherste Pfand unserer einstigen Auferstehung hinterlassen. Niemals können wir ihm dafür genug danken. »Preis' nach Kräften seine Würde, da kein Lobspruch, keine Zierde, seiner Größe gleichen kann.« (Fronleichnamsequenz.)

B i t t e n sollen wir den Herrn öffentlich und gemeinsam vor allem um jene Gnadengabe, die ihm am meisten am Herzen lag, um die er beim letzten Abendmahl so innig den Vater anflehte: um Eintracht im Glauben und Liebe. Die Mitglieder eines jeden Volkes und die verschiedenen Völker untereinander sollen verbunden sein durch die Bande tätiger Liebe, gegenseitiger Hilfeleistung und dauernden Friedens, daß wir alle in geordneten Verhältnissen Gott dem Herrn dienen können.

G e n u g t u n sollen wir dem Herrn öffentlich und gemeinsam für so viele Sünden und Beleidigungen, die wir selbst begehen, vor allem aber für jene, welche öffentlich gegen ihn und seine göttliche Herrschaft begangen werden dadurch, daß man ihn, unsern Gott und Erlöser, aus dem öffentlichen Leben, der Wirtschaft und Politik und vielfach auch aus der Gesetzgebung ganz ausschließt und seine oberste Macht und sein göttliches Recht verwirft. Zum Ersatz für diese demütigende Hintansetzung wollen wir ihm eine öffentliche Ehrenerklärung abgeben, ihn als unsern Herrn und Gebieter ehrfurchtsvoll anerkennen.

Unsere Verehrung des Allerheiligsten muß aufrichtig und innig sein, sie muß aus einem starken und lebendigen Glauben entspringen. Ihr dürft euch nicht mit einer einmaligen öffentlichen Kundgebung begnügen. Jede Gelegenheit müßt ihr benützen, um dem Heiland im heiligsten Sakramente des Altares Anbetung, Dank und Genugtuung darzubringen. Die äußern Feste, wie es der eucharistische Kongreß ist, sollen nur die höchste Blüte unserer Liebe in Dankbarkeit gegen Jesus darstellen und das Feuer einer begeisterten Anhänglichkeit an unseren Herrn und Heiland von neuem entfachen, daß es weithin leuchtet und wärmt und auch jene Seelen erreicht, die kalt fernab vom Erlöser in Finsternis stehen und in Gefahr sind ewig zugrunde zu gehen. Aus der Verehrung des allerheiligsten Sakramentes wollen wir für unser oft recht mühsames Erdenleben viel Freude und Trost holen, bis einstens der Vorhang der Ewigkeit sich öffnet und wir Jesus in seiner Glorie erblicken.

»O Jesus, den verhüllt jetzt nur mein Auge sieht,
 Wann stillst das Sehnen du, das in der Brust mir glüht,
 Daß ich enthüllet dich anschau' von Angesicht
 Und ewig selig sei in deiner Glorie Licht! Amen.«

Der Segen des allmächtigen Gottes des Vaters und des Sohnes und des Heiligen Geistes komme über euch und bleibe immerdar. Amen.

Ljubljana, am 8. Februar 1935.

† Gregor,
 Bischof.

Fastenordnung für das Jahr 1935.

Zufolge der mir vom hl. apostolischen Stuhle erteilten Vollmacht bestimme und erkläre ich folgende Fastenordnung für das Jahr 1935.

I.

1. Das Gebot der Abstinenz verbietet nur den Genuß von Fleisch und Fleischsuppe. Deshalb ist es an allen Abstinenztagen erlaubt jedwedes Tierfett zu gebrauchen.

2. Das Gebot des Fastens (Abbruches) erlaubt nur eine einzige Mahlzeit am Tage mit Sättigung; doch darf etwas Speise morgens und abends genommen werden, wobei die Ortsgewohnheit zu beachten ist. Es ist auch erlaubt bei derselben Mahlzeit Fleisch- und Fischspeisen zu genießen. Auch ist es erlaubt die Hauptmahlzeit auf den Abend zu verschieben.

3. Das Gebot der Abstinenz verpflichtet alle Gläubigen vom vollendeten siebenten Jahre an.

Das Gebot des Abbruches verpflichtet aber die Gläubigen, die das einundzwanzigste Jahr vollendet und das sechzigste nicht begonnen haben.

II.

1. Die Enthaltung von Fleischspeisen (Abstinenz) ist befohlen an allen Freitagen des Jahres.

2. Die Enthaltung von Fleischspeisen (Abstinenz) und Fasten (Abbruch) zugleich ist zu beobachten:

- a) am Aschermittwoch,
- b) an den Freitagen der vierzigstägigen Fasten,
- c) an den Quatemberfreitagen,
- d) am Karsamstag, am Samstag vor Pfingsten, am Vortage zu Mariä Himmelfahrt (14. August), am Vortage zu Allerheiligen (31. Oktober) und am Tage vor Weihnachten (24. Dezember).

3. Nur Fasten (Abbruch) ist geboten an allen anderen Tagen der vierzigstägigen Fasten, am Mittwoch und Samstag der Quatemberwochen. An allen Tagen, an welchen die Gläubigen nur zum Fasten (Abbruch) verpflichtet sind, ist ihnen gestattet Fleischspeisen auch beim Abendessen zu genießen. Diejenigen aber, die zum Fasten (Abbruch) nicht verpflichtet sind, dürfen an diesen Tagen Fleischspeisen genießen, sooft sie essen.

4. Das Gebot der Abstinenz und des Abbruches verpflichtet nicht an den Sonntagen der Fastenzeit, an gebotenen Feiertagen und an den abgeschafften Feiertagen, welche in unserer Diözese noch gefeiert werden.

Am Karsamstag dauert die Verpflichtung zur Abstinenz und zum Abbruch nur bis Mittag (12 Uhr), an der Vigil vor Weihnachten aber endet die Verpflichtung zur Abstinenz und zum Fasten beim Nachtmahl.

5. Von dem Gebote *der Abstinenz und des Abbruches* sind ausgenommen:

- a) die Gläubigen an jenen Orten, wo Markttag ist, wo das Kirchenpatrozinium oder eine andere kirchliche Veranstaltung festlich gefeiert wird und sich deshalb viel Volk versammelt;
- b) an allen Fasttagen im Jahre, außer am Vortage vor Weihnachten und am Karfreitag: das Militär, die Gendarmerie, die Finanzwache samt den betreffenden Familien.

6. Vom Gebote *nur der Abstinenz* an allen Fasttagen des Jahres, Vortag vor Weinachten und Karfreitag ausgenommen, sind entbunden: die Arbeiter in Bergwerken und Fabriken mit ihren Familien, die Schaffner (Kondukteure), Heizer und andere Bedienstete der Eisenbahnen und die Reisenden, wenn sie genötigt sind in Bahnhofrestaurationen zu speisen; das Schiffspersonal und die Reisenden, wenn sie auf Schiffen speisen müssen; alle jene, die mit ihren Familien und Dienstboten in Kurorten weilen; alle, die durch Umstände gezwungen sind in öffentlichen Gasthäusern ihre Kost zu nehmen, und jene, die von anderen abhängig sind und sich selbst nicht Fastenspeisen besorgen können; alle, die in Strafhäusern leben, nämlich Sträflinge, Aufseher und andere Bedienstete.

Alle jene, die sich dieser gewährten Nachsichten bedienen werden, ermahne ich im Sinne des päpstlichen Schreibens, sie mögen die Erleichterung des Fastens durch gute Werke, nämlich durch Almosen für die Armen ersetzen.

III.

Einzelne Personen und Familien kann nach dem kirchlichen Recht (Kan. 1245) aus triftigen Grunde auch ihr Pfarrer eine Nachsicht vom Fastengebote gewähren. Ich bevollmächtige aber auch die Beichtväter zu gleichem Recht, wie die Pfarrer, jedoch nur bei der Beicht.

1. Aus besonderen von der Kirche gebilligten Gründen sind vom Gebote *der Abstinenz und des Abbruches* neben den oben erwähnten auch ausgenommen:

- a) Kranke und Genesende, ferner körperlich schwächliche, welche infolge Fastens Kopfweh oder Schwindel bekämen;
- b) Mütter vor und nach der Geburt, auch wenn sie gesund und körperlich kräftig sind;
- c) Arme, die sich die Nahrung erbetteln, welche überhaupt keine genügende Nahrung haben.

2. Nur vom Fasten (Abbruch) sind aber ausgenommen:

- a) Handwerker und Arbeiter, welche schwere Arbeit verrichten müssen, z. B. Landleute, Maurer, Steinmetze, Schmiede, Weber, Tischler, Schuster u. s. w.;

- b) alle, welche ermüdende geistliche Tätigkeit ausüben müssen, z. B. Volksschullehrer, dann Professoren, wenn sie sich auf die Vorlesungen anstrengend vorbereiten oder täglich vier und mehr Stunden unterrichten müssen; Studenten, welche die meiste Zeit in der Schule verbringen und ernst studieren; Missionäre bei Volksmissionen.

Alle diese sind vom Gebot des Abbruches ausgenommen, obgleich sie gesund und körperlich kräftig sind.

Ich hoffe, daß wir dieses gemilderte Fastengebot bereitwillig und gewissenhaft erfüllen werden. Beten wir und tun wir Buße, damit sich Gott unser erbarme und uns nicht nach unseren Sünden strafe.

Ljubljana, am 9. Februar 1935.

† Gregor,
Bischof.